

Bundesversammlung

Assemblée fédérale

Assemblea federale

Assamblea federala

La vardad cumplaina concernent la sala mez vida

Tschintg dumondas en connex cun
il Cussegl naziunal e cun il Cussegl dals
chantuns – e las respostas.

Cuntegn

La dumonda dals bancs vids	4
La dumonda dals daners	6
La dumonda dals decurs fixs e da las differentas linguas	8
La dumonda da las decisiuns prendidas	10
La dumonda da la chargia da lavur che crescha pli e pli	12

La dumonda dals bancs vids

Ina referenta pleda e nagin na taidla. La sala è mez vida. Ils paucs preschents èn approfondads en la gasetta. U discutan cun la vischina. Uschia vesan bleras visitadras e blers visitaders l'affar dal cussegl. Na prendan las parlamentarias ed ils parlamentararis betg serius lur lavur?

Questas dumondas èn giustifitgadas e las respostas èn motivadas. Ina parlamentaria che sesess senza pausa en il cussegl adempliss mo per part sia lavur. Durant la sessiun ha ella numnadain numerusas ulteriuras obligaziuns. Ella prenda part a sesidas da las fracziuns e da las cumissiuns. Ella respunda dumondas da las medias, scriva il proxim votum u ina dumonda. Ella s'occupa da gruppas da visitadras e da visitaders, da la posta, fa er ina giada ina pausa da café ed ha termins da discussiun cun cussegliers federals e cun emploiads da la Confederaziun. Ils pli blers sa chattan pia en l'Edifizi dal parlament ed èn senz'auter activs. En la debatta dal plenum na sa tracti betg da persvader collegas ch'enconuschan pil pli gia las tractandas e las posiziuns, mabain da crear ina trasparenza envers la publicitad.

Impurtanta è la participaziun a las votaziuns – e quella è per regla buna. En las avantchombras ed en il café dal parlament fa in scalin attent a quellas. La debatta precedenta po ina parlamentaria ruassaivlamain surlaschar a las collegas cumpetentas da las fracziuns.

Quai tant pli ch'ella ha gia discutà cun ellas il tema en la sesida da la fracziun. Ed a la fin finala n'è betg mintgin in specialist en mintga dumonda.

U sco che Winston S. Churchill ha ditg: «Ils parlaments ils pli marschs èn quels ch'èn occupads il pli fitg».

La dumonda dals daners

Ils commembers dal cussegl vegnan remunerads per lur lavur. In commember dal cussegl retschaiva en media ina indemnaziun suttamesa a la taglia da var 80 000 francs. Las indemnaziuns da las spesas importan en media var 58 000 francs per mintga commember dal cussegl. Evidentmain retschaivan ils commembers dal cussegl mo lura la pauschala per di, sch'els èn preschents. La preschientscha vegn registrada per mintga sesida. La lavur da cumissiun è cumpraisa en l'indemnaziun numnada. Tut tenor la cumissiun èn quai per la maioritad en il Cussegl dals chantuns annualmain tranter 40 e 70 dis da sesida, en il Cussegl naziunal tranter 30 e 50 dis da sesida. Tar quels dis vegnan vitiers ils var 55 dis da sessiun.

L'entir manaschi parlamentar custa mintg'onn 13 francs per mintga abitanta e per mintga abitant da la Svizra, totalmain pia var 100 miu. francs.

Dal rest: tut ils commembers da las duas chombras èn obligads da communitgar l'activitad professiunala, las activitads en gremis da direcziun e da surveglianza, las funcziuns permanentas da direcziun e da cussegliaziun per gruppas d'interess svizras ed estras impurtantas sco er la collavuraziun en cumissiuns ed en auters organs da la Confederaziun.

La dumonda dals decurs fixs e da las differentas linguas

Per ch'i na vegnia betg discutà senza fundament, basegnan il Cussegl dals chantuns cun 46 commembers ed il Cussegl naziunal cun 200 commembers reglas per lur debattas. Ils cussegliers nazionals ston annunziar en scrit lur votum al president. Il president dat il pled en la successiun da las annunzias. Ils represchentants da las fracziuns ed ils moziunaris pledan avant ch'ils ulteriurs commembers. Ils rapportaders da las cumissiuns (che sesan directamain sper il pult per ils oratur) e la cussegliera federala u il cusseglier federal survegnan da tut temp il pled. Concernent la medema chausa na dastga betg vegnir pledà passa duas giadas.

Las debattas sa dividan en la debatta d'entrar en materia, en la quala i vegn discutà davart ils princips, e la debatta detagliada, en la quala la concepziun d'in project vegn discutada e deliberada puntg per puntg. I dat tschintg categorias da debatta:

I. Debatta libra

tut ils commembers dal cussegl

II. Debatta organisada

rapportaders da las cumissiuns, pledaders da las fracziuns, ulteriurs pledaders designads da las fracziuns sco er ils moziunaris

III. Debatta reducida

rapportaders da las cumissiuns, pledaders da las fracziuns e moziunaris

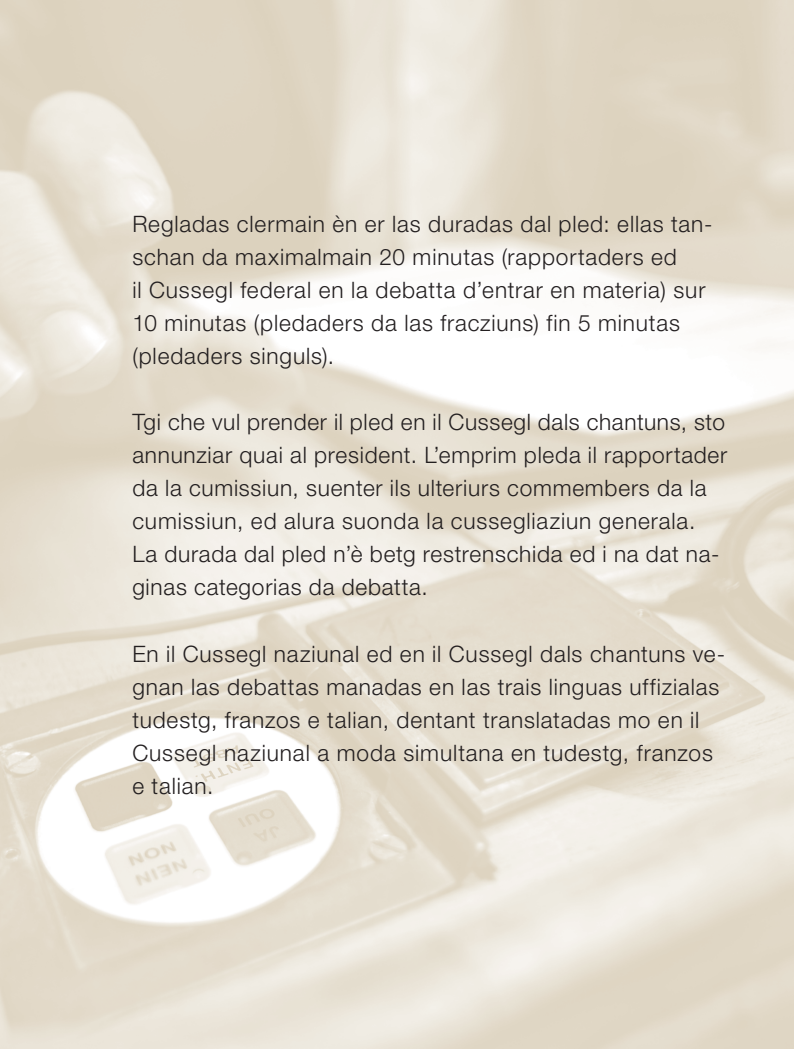
IV. Debatta curta

rapportaders, iniziants da propostas da minoritad e d'iniziativas parlamentaras

V. Procedura en scrit

da princip naginas dumondas da prender il pled

Regladas clermain èn er las duradas dal pled: ellas tanschan da maximalmain 20 minutas (rapportaders ed il Cussegl federal en la debatta d'entrar en materia) sur 10 minutas (pledaders da las fracziuns) fin 5 minutas (pledaders singuls).

Tgi che vul prender il pled en il Cussegl dals chantuns, sto annunziar quai al president. L'emprim pleda il rapportader da la cumissiun, sunter ils ulteriurs commembers da la cumissiun, ed alura suonda la cussegliaziun generala. La durada dal pled n'è betg restrenschida ed i na dat naginas categorias da debatta.

En il Cussegl naziunal ed en il Cussegl dals chantuns vegnan las debattas manadas en las trais linguas uffizialas tudestg, franzos e talian, dentant translataidas mo en il Cussegl naziunal a moda simultana en tudestg, franzos e talian.

La dumonda da las decisiuns prendidas

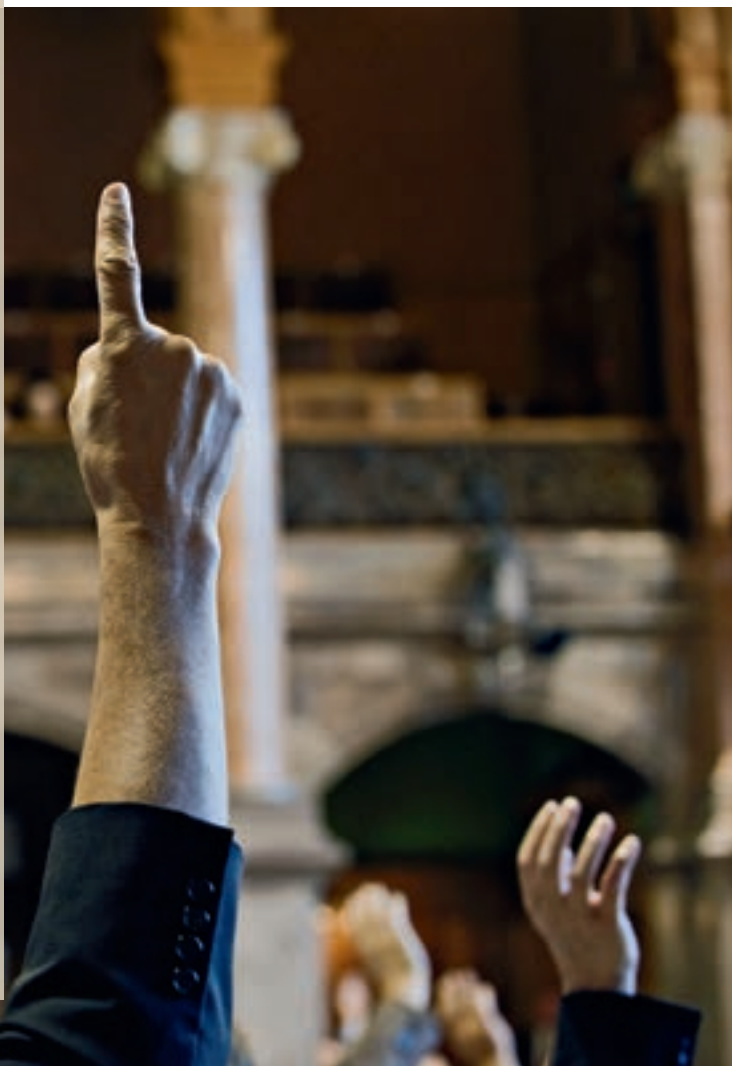
Èn las decisiuns davairas gia prendidas cur ch'ina tractanda vegn davant il Cussegl naziunal u il Cussegl dals chantuns? Fin ch'igl è in summa uschè lunsch, succeda propi ina massa: tar mintga sboz da la lescha trametta la regenza ina missiva al parlament. Ils presidents dals cussegls repartan las tractandas ad in u a l'auter cussegl per l'emprim tractament. Ils conclus dal parlament vegnan preparads da cumissiuns permanentas. Quellas sa cumponan tenor la fermezza da la partida, tenor l'appartegnientscha linguistica e tenor differents interess. Las cumissiuns examineschan da radent il sboz. Ellas taidlan experts ed emploiads da la Confederaziun. Ellas discutan il sboz cun il commember cumpetent dal Cussegl federal. Suenter la terminaziun da lur lavur rapportan ellas al Cussegl e fan propostas.

En quest connex po tuttavia capitar che la cumissiun na chatta nagina cuvegna. La consequenza èn propostas da minoritad che vegnan opponidas a la proposta da maioritad da la cumissiun. En quel cas ha il plenum sco ultim il pled decisiv.

Alura discuta e concluda il segund Cussegl en medema moda. Sch'i dat differenzas tranter ils dus Cussegl, turna la tractanda tar l'emprim Cussegl. Sch'i na dat betg ina soluziun suenter l'eliminaziun da las differenzas, vegn incaricada ina conferenza d'intermediaziun. Quella sutmetta ina proposta da cuvegna als dus Cussegl. Quai na capita betg fitg savens.

Betg mo las cumissiuns, però er las fracziuns – las gruppas da las parlamentarias cun la medema u cun ina sumeglianta appartegnientscha ad ina partida – predelibereschan las tractandas e discutan co ch'ellas vulan votar. Perquai n'èsi praticamain betg pussaivel ch'in parlamentari audia d'ina tractanda l'emprima giada en il plenum.

Durant las debattas s'expriman surtut ils pledaders da las cumissions e da las fracziuns. Uschia na ston betg adina tuts prender part ad ina debatta. Quai na vul però anc ditg betg dir ch'els n'hajan betg ina atgna opiniun.

La dumonda da la chargia da lavur che crescha pli a pli

Il mintgadi dals parlamentararis è lung. Durant las sessiuns – quatter giadas trais emnas l’onn, mintgamai il mars, il zercladur, il settember ed il december – han lieu sesidas da las cumissiuns u da las fracziuns savens gia la damaun marvegli avant che las debattas cumenzan. Mintgatant na va il di betg a fin avant las otg da la saira. Ordaifer las sessiuns han lieu annualmain var 600 sesidas da las cumissiuns che duran per part plirs dis.

Il Cussegl naziunal ed il Cussegl dals chantuns tractan adina dapli leschas ed intervenziuns. Quai n’è betg d’attribuir tant a l’activissem dals parlamentararis, mabain als giavischs augmentads ed a las pretensiuns creschidas che tut ils circuls da la populaziun fan al stadi.

Projects ed intervenziuns urgentas èn – en il temp accelerà d’ozendi – d’ina impurtanza pli gronda che anc avant 10 onns. Correspondentamain vegn quest med utilisà pli savens, quai che engrevgescha anc ina giada la planisaziun da la sessiun. Il parlament examinescha perquai periodicamain sia organisaziun ed ha fin oz tegnì pass cun il conturn che sa mida cuntinuadamain.

**Quai che Vus pensais
dal parlament n'ans
è betg tuttina**

Sche Vus avais survegnì marveglias e vulais intervegnir
anc dapli, visitai nossa pagina d'internet:
www.parlament.ch

Servetschs dal parlament
Servetsch d'infurmaziun
Edifizi dal parlament
CH-3003 Berna
T +41 (0)31 322 87 90
information@parl.admin.ch
www.parlament.ch